

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

پانته‌آ بهرامی
۱۰ اپریل ۲۰۲۰

تشنج میان واشنگتن و مانیلا

خواست فلیپین برای خروج از پیمان نظامی با امریکا در ۱۸۰ روز

جمعه ۱۵ حمل [فروردین] ۱۳۹۹ برابر با ۳ اپریل ۲۰۲۰

رودریگو دوترته، رئیس جمهوری فلیپین و مایک پمپنو وزیر خارجه ایالات متحده امریکا

- Bullit Marquez / AFP

امریکا حدود ۲۰ پایگاه نظامی در فلیپین دارد. این سرزمین یکی از متحدان درازمدت امریکا در آسیا محسوب می‌شود. رودریگو دوترته، رئیس جمهوری فلیپین، در فبروری امسال اعلام کرد که می‌خواهد به معاهده امنیتی بین وائیل و واشنگتن خاتمه دهد. این پیمان به سربازان امریکائی اجازه می‌دهد که در پایگاه‌هایی در خاک فلیپین آموزش ببینند. هرچند ترمپ، رئیس جمهوری امریکا، معتقد است که خاتمه دادن به آن پایگاه‌های نظامی از نظر مالی به نفع امریکا است و میلیون‌ها دلار صرفه‌جویی خواهد کرد، ولی مقامات نظامی این کشور از این وضعیت ناخشنودند و معتقدند که خروج از آن پیمان، پایه‌های قدرت امریکا را در اقیانوس آرام و آسیا سست خواهد کرد.

توافق نظامی بین امریکا و فلیپین چیست؟

این توافق نظامی که (VFA) Visiting Forces Agreement یا «موافقت‌نامه نیروهای مهمان» نام دارد، به امریکا اجازه می‌دهد تا آزادانه و بدون ویزا در پایگاه‌های آموزشی و نظامی فلیپین تردد کنند. در سال ۱۹۹۸، دو کشور پیمانی نظامی را امضا کردند که طی آن، نظامیان امریکائی مشمول قوانین جزائی امریکا می‌شوند نه قوانین

جزائی فیلیپین، و محدودیت روادید برای نظامیان امریکائی مستقر در فیلیپین لغو شد. هم‌اکنون در پایگاه‌های نظامی فیلیپین ۲۵ هزار نیروی نظامی امریکائی و خانواده‌های آنان حضور دارند و طی سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷، مانورهای نظامی در این منطقه انجام شد.

پیشینه تاریخی

در سال ۱۸۹۸ در پایان جنگ اسپانیا و امریکا، اسپانیا اداره و کنترل جزایر مستعمره خود را به امریکا واگذار کرد. این اشغال، به جنگی مرگبار تبدیل شد که در آن تا ۱۹۰۲، بین ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر فیلیپینی کشته شدند. در سال ۱۹۳۵، این کشور از سوی امریکا به عنوان منطقه مشترک‌المنافع خودمختار شناخته شد و بالاخره در سال ۱۹۴۶ به استقلال کاملاً دست یافت. از آن پس، جزایر فیلیپین نقش کلیدی در زمینه نفوذ امریکا در آسیا و اقیانوس آرام بازی کرده است. از آن زمان، مانیل، پایتخت این کشور، موقعیت ستراتیژیک ممتازی یافت: محل تنها دفتر برون‌مرزی کهنه‌سربازان امریکائی شد و بیش از شش هزار سربازی را که در جنگ فیلیپین خدمت می‌کردند، تحت پوشش خود قرار داد. افزون بر آن، بزرگترین گورستان سربازان امریکائی شد. در فیلیپین بیش از ۱۷ هزار امریکائی به خاک سپرده شده‌اند. پس از امضای پیمان نظامی در پایان دهه ۹۰، امریکا یکی از متحدان فیلیپین در جنگ با اسلام‌گرایان جنوب این کشور محسوب می‌شود. در سال ۲۰۱۷، امریکا برای عقب راندن تروریست‌ها در آن کشور، به فیلیپین کمک کرد.

ضربه به موقعیت امریکا در آسیا

فیلیپین که از متحدان درازمدت امریکا بوده است، در نظر دارد به توافق طولانی‌مدت نظامی خود با امریکا خاتمه دهد. در فبروری امسال، رئیس‌جمهوری فیلیپین، رودریگو دوترته، پس از امتناع امریکا از صدور ویزا برای رئیس‌پولیس آن کشور، اعلام کرد که مایل است ظرف ۱۸۰ روز به طولانی‌ترین قرارداد نظامی امریکا در آسیا پایان دهد. رئیس‌پولیس فیلیپین، فرمانده پروژه مبارزه با مواد مخدر بود که طی آن هزاران شهروند فیلیپینی کشته شدند. رودریگو دوترته گفت: «امریکائی‌ها خیلی گستاخ هستند.» ترمپ موافق لغو این قرارداد است و لغو آن را صرفه‌جویی مالیات‌دهندگان امریکائی می‌نامند، اما وزیر دفاع امریکا دل‌خوشی از لغو آن ندارد. در فیلیپین نیز با آن که رئیس‌جمهوری با لغو آن پیمان موافق است، ولی ارتش آن کشور موافق لغو پیمان نیست. در امریکا نیز تحلیل‌گران معتقدند که لغو آن قرارداد نظامی، توسعه‌طلبی‌های چین را در آسیا و بحیره جنوبی چین افزایش می‌دهد.

استحکام موقعیت چین در جنوب آسیا

بر کسی پوشیده نیست که رئیس‌جمهوری فیلیپین، رودریگو دوترته، از همان ۲۰۱۶ که به قدرت رسید، خواهان دوری از امریکا و نزدیکی به چین بوده است. گرگوری پولینگ، از مرکز مطالعات ستراتیژیک و بین‌المللی، می‌گوید: «رودریگو دوترته از امریکائی‌ها متنفر است و خواهان ائتلاف با چین است و اعلام کرده است که پیمان نظامی باید لغو شود. ترمپ نیز در مجموع متحدان خارجی (امریکا) را تحقیر می‌کند و معتقد است که این کار پول به هدر دادن است.»

فیلیپین از قدیمی‌ترین متحدان امریکا در اقیانوس آرام است و حتی از هم‌پیمانانی مثل جاپان و کوریای جنوبی هم قدیمی‌تر است. اگر فیلیپین به این اعتماد به نفس دست یابد که آن پیمان را لغو کند، باعث تزلزل موقعیت امریکا در منطقه

آسیا می‌شود. افزون بر آن، چین را در موضع برتری قرار می‌دهد که در بحیره جنوبی چین یک‌تازی کند، چون بدون پایگاه‌های نظامی فلیپین، آکیاوی جاپان با فاصله ۱۳۰۰ مایل بحری، نزدیکترین پایگاه امریکا در منطقه خواهد بود.

بازی باخت باخت

برخی تحلیل‌گران معتقدند که از بین رفتن آن پیمان، کار گردآوری اطلاعات را کندتر می‌کند و می‌تواند کمک‌رسانی به مردم این مناطق در جریان حوادث طبیعی را نیز دشوار کند. برخی از ناظران، خاتمه دادن به آن پیمان را وضعیت «باخت باخت» برای امریکا، فلیپین و منطقه ارزیابی می‌کنند؛ زیرا هم بر عملیات باز دارنده علیه چین اثرگذار خواهد بود و هم بر کشورهایمانند اندونزیا، مالزی و ویتنام تأثیر می‌گذارد. افزون بر آن، این کشورها باید بار سنگین گروه‌های تروریستی مانند ابوسیا ف و جماعت اسلامی در فلیپین را بیشتر تحمل کنند.

جماعت اسلامی از گروه‌های افراطی اسلامی و وابسته به القاعده در فلیپین است. ابوسیا ف نیز از گروه‌های شبه نظامی فعال در آن کشور است که مسئولیت بمب‌گذاری ۲۰۰۴ را که طی آن ۱۱۶ نفر کشته شدند، بر عهده گرفته است. با آن که امریکا در این منطقه متحدان دیگری مانند جاپان و کوریای جنوبی دارد، اما فلیپین از این زاویه که در بحیره جنوب چین قرار دارد، از موقعیت استراتژیک ممتازی برخوردار است. حال باید دید آیا پس از ۶ ماه فلیپین از این پیمان نظامی بیرون خواهد آمد، یا پیمان جدید دیگری جایگزین آن خواهد شد.